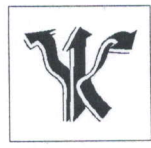

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра теорії держави і права та конституційного права

Затверджую:
Директор Навчально-наукового
інституту права імені князя
Володимира Великого

Схвалено на засіданні кафедри
теорії держави і права та
та конституційного права
Протокол № 3 від 31.10.2024р.
Завідувач кафедри

Анатолій КИСЛИЙ
_____ 2024 р.

Анатолій ГАЛАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДЕРЖАВНЕ (КОНСТИТУЦІЙНЕ) ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

- Спеціальності: **081 Право**
- Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**
- Освітньої програми: **081«Право»**
- Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Стрілець Василь Васильович – доктор історичних наук, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри теорії держави і права та конституційного права

(підпис)

Викладач:

Стрілець Василь Васильович – доктор історичних наук, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри теорії держави і права та конституційного права

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри держави і права та конституційного права
Протокол від 31.10.2024р. № 3

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Державне (конституційне) право зарубіжних країн
Шифр та назва спеціальності	08 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год Лекції : 34 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 70
Терміни вивчення дисципліни	III семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/assets/files/syllabus/pravo/teory/yuridichna-deontologiya.pdf

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	<p><i>Стрілець Василь Васильович</i> доктор історичних наук, кандидат юридичних наук професор професор кафедри держави і права та конституційного права</p>
	<p>Дисципліни, які викладає НПП</p> <p>Юридична деонтологія, Історія держави і права, Державне (конституційне) право зарубіжних країн, Сучасна етика та професійна діяльність юриста, Актуальні проблеми теорії держави і права</p>
	<p>Напрями наукових досліджень</p> <p>Історія держави і права України, Історія політичних і правових учень.</p>
	<p>Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців</p> <p>ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7790-5789 Google Scholar:</p>
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	striletsv@ukr.net
Контактний тел.	+38-(096)-486-09-21

Телефон кафедри	(044) 490-95-02, (044) 490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava/strilec-vasil.html

Анотація курсу. Курс включає основні теоретичні положення науки державного (конституційного) права зарубіжних країн: базові інститути державного (конституційного) права зарубіжних країн, загальнотеоретичні проблеми (громадянство, правовий статус особи в зарубіжних країнах, форма державного устрою, форми державного правління, політичні режими, політичні партії і партійні системи, виборче право і виборчі системи зарубіжних країн, парламентаризм, інститут глави держави, судова влада, теорія і практика місцевого управління та самоврядування тощо), а також сучасні проблеми конституційного права окремих країн.

Предмет вивчення дисципліни - Предметом навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» є поглиблення теоретичних знань про моделі правового регулювання статусу особистості, про конституційні принципи економічної, соціальної і політичної систем суспільства, здійснення порівняльного аналізу національних особливостей щодо форм правління, державно – територіального устрою держави, взаємовідносин держави та суспільства, побудови органів публічної влади.

Мета курсу: Метою навчальної дисципліни «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» є всебічне пізнання та осмислення конституцій провідних держав світу, вивчення основних механізмів (моделей) конституційно-правового регулювання головних інститутів конституційного права зарубіжних держав.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з базовими інститутами державного права зарубіжних країн, засвоєння основних особливостей організації діяльності органів державної влади, виявлення закономірностей та особливостей здійснення державної влади та місцевого самоврядування в державах світової спільноти;

- вироблення вміння аналізувати конституції зарубіжних країн, в яких закріплено основні державно-правові інститути; орієнтуватися в системі конституційно-правового законодавства і конституційно-правовій практиці зарубіжних країн; тлумачити конституційно-правові норми зарубіжних країн; використовувати матеріали науки державного права зарубіжних країн у вирішенні професійних завдань.

Пререквізити навчальної дисципліни: Теорія держави і права, Історія держави і права зарубіжних країн, Конституційне право України.

Постреквізити навчальної дисципліни. Порівняльне правознавство, Політологія, Державне будівництво та самоврядування в Україні, Муніципальне право, Адміністративне право, Міжнародне право.

Програмні компетентності.

Загальні кометентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку,
-------------------------------	---

	<p>верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК14. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Спеціальні (фахові/предметні) компетентності</p>	<p>СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p> <p>РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.</p> <p>РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.</p> <p>РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування</p>

національної правової системи.
 РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
 РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

Зміст навчальної дисципліни.

№	Курс II Семестр III Обсяг в кредитах ЄКТС/Всього годин 4/ 120 Назва теми	Кількість годин, з них:						Примітка
		Лекції (Л)	Семін зан. (СЗ)	Пр., лаб. зан. (ПЗ, ЛЗ)	Інд-конс. роб. (ІКР)	Сам. роб. студ. (СРС)	Форма Контролю	
Змістовний модуль 1. Загально-теоретичні основи конституційного права зарубіжних країн								
1.	Поняття, предмет, джерела і система державного права зарубіжних країн	2	2			4	У, ПК, Т,СР	
2.	Теорія конституції та сучасні конституційні моделі	2				6	У, ПК, Т,СР	
3.	Конституційно-правовий статус людини і громадянина у зарубіжних країнах	4	2			6	У, ПК, Т,СР	
4.	Сучасні форми держави в зарубіжних країнах	4				6	У, ПК, Т,СР	
5.	Правовий статус політичних партій в зарубіжних країнах	2	2			6	У, ПК, Т,СР	
6.	Конституційні форми безпосереднього народовладдя в зарубіжних країнах. Виборче право та виборчі системи	2				6	У, ПК, Т,СР	
Змістовний модуль 2. Особливості конституційно-правової регламентації функціонування вищих органів державної влади та місцевого самоврядування								
7.	Інститут законодавчої влади. Парламенти та парламентаризм	4	2			6	У, ПК, Т,СР	
8.	Конституційно-правовий статус глави держави зарубіжних країн	2	2			6	У, ПК, Т,СР	
9.	Виконавча влада в зарубіжних країнах. Конституційно-правовий статус уряду.	4	2			6	У, ПК, Т,СР	
10.	Конституційні основи судової влади в зарубіжних країнах	4	2			6	У, ПК, Т,СР	
11.	Міське самоврядування в зарубіжних країнах	2	2			6	У, ПК, Т,СР	
12.	Конституційний контроль (нагляд) в зарубіжних країнах	2				6	У, ПК, Т,СР	
		34	16			70		
	ВСЬОГО					120 год.		
	Форма контролю					екзамен		

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Іспит проводиться в усній формі: до завдання входять 3 теоретичних питання.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи + результати екзамену.

Система оцінювання та вимоги.

	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Модульна контрольна робота***	Іспит	Загальна кількість балів
	СЗ 1		СЗ 2		СЗ 3		СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6	СЗ 7	СЗ 8				
Робота на семінарському занятті (СЗ)*	5		5		5		5	5	5	5		5	10	40	100
Самостійна робота**	2		2		1		1	1	1	1		1			

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 5 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 1 бал.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 20 питань.

Види тестових завдань:

- З вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- З вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **10 балів**.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Курс «Державне (конституційне) право зарубіжних країн» (для бакалаврів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і семінарських занять співпадають. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

<https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-istorii-ta-teorii-derzhavi-i-prava/metodichni-rekomendacii8.html>

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу: навчальний посібник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. Київ: НАДУ, 2015. 628 с.
2. Державне право зарубіжних країн (у схемах): навч. посіб. / Б. В. Калиновський, О. Я. Лапка, Н. Я. Лапка, Т. О. Пікуля, Л. А. Івершенко, Л. М. Козодой, К. В. Тарасенко; За заг. ред. О. Я. Лапки. Київ: КНТ, 2012. 528 с.
3. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / Бориславська О. М., Заверуха І. Б., Школик А. М. та ін.; Центр політико-правових реформ. Київ, Москаленко О. М., 2012. 212 с.
4. Двопалатний парламент: світовий досвід та українські реалії: монографія; Ред.: О.А. Фісун; Нац. ін-т стратег. дослідж. Харків: Золоті сторінки, 2008. 200 с.

5. Закоморна К. Конституційно-правові засади самоврядування (місцевої автономії) в КНР. Підприємство, господарство і право. 2017. № 2. С. 183-187
6. Калашников В.М. Організаційно-правові засади місцевого управління і самоврядування в зарубіжних країнах: монографія; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. Д.: Пороги, 2009. 387 с.
7. Калиновський Б. В. Державне право зарубіжних країн (у схемах) навчальний посібник; за заг. ред. О. Я. Лапки; Нац. акад. внутр. справ. Київ: КНТ, 2012. 526 с.
8. Кириченко В.М. Порівняльне конституційне право: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2012. 256 с.
9. Конституційне право зарубіжних країн. Академічний курс: підручник / В.М.Шаповал. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 464 с.
10. Малишко М.І. Конституції зарубіжних країн та України (основи конституціоналізму) : навч.- метод. Довідник; Межрегіональна Академія управління персоналом. 2-ге вид., доп. Київ: МАУП, 2000. 111с.
11. Матвієнко А. С. Політико-правові засади територіальної організації держави: світовий досвід і Україна: монографія. Київ: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2015. 376 с.
12. Мироненко П. В. Форма правління: політичні трансформації на зламі століть: монографія. Київ: ВЦ «Академія», 2014. 220 с.
13. Павленко Р.М. Парламентська відповідальність уряду: світовий та український досвід. Київ: Вид. дім —КМ Акад., 2002. 253 с.
14. Сорока С. В. Механізми взаємодії уряду і парламенту в процесі державного управління: досвід країн Європейського Союзу та українська практика: монографія. Миколаїв: Видавництво ЧДУ імені Петра Могили, 2012. 421 с.

Додаткова:

1. Бариська Я. О. Канцлерська модель організації влади як особлива форма республіканського правління. Форум права. 2010. № 2. С. 25-28.
2. Бостан С.К. Поняття «форма державного правління» в сучасній юридичній науці. *Вісник Одеського юридичного інституту*. 2005. № 4. Ч. 1. С. 20-26.
3. Бондаренко Н.О. Ідейні підґрунтя Конституції США 1787 року як основа стабільності суспільно-політичного ладу американської держави. *Право і безпека*. 2017. № 2 (65). С. 18-22.
4. Бруслик О.Ю. Сучасний стан британського парламентаризму. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2015. Вип. 30. С. 155-166.
5. Джуган В. В. Обмеження фінансування політичних партій за законодавством України, Польщі та Федеративної Республіки Німеччини: порівняльний аналіз. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 1. Том 2. С. 46-49.
6. Задорожня Г. В. Доктринальні дослідження правового статусу глави держави: історико-правовий екскурс. *Адміністративне право і процес*. 2014. № 3 (9). С. 172 – 181.
7. Колюх В.В. Участь парламенту в формуванні уряду як спосіб реалізації установчої функції (міжнародна практика та українські реалії). *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2014. Вип. 2 (22). С. 117-123.
8. Копча В.В. Зміст і значення конституції у правозахисній функції сучасної держави. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53. Том 1. С. 51-55.
9. Лясковець О.В. Парламент – орган народного представництва в зарубіжних країнах. *Право і суспільство*. 2015. № 4. С. 13-17.
10. Марчук Р.П. Поняття конституції та її види: політико-юридичний аспект. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. Серія: Політичні науки. 2015. № 4. С. 11–16.
11. Поліщук М. Г. Система судів США та можливість використання окремих її положень у діяльності судів України. *Наукові праці МАУП*. 2014. Вип. 43. С. 110-113.

Інтернет –ресурси:

1. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org/>
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)» . URL: <http://www.nau.ua>
4. Офіційний сайт Британського Парламенту. URL: <http://www.parliament.uk/>
5. Офіційний сайт Бундестагу Німеччини . URL: <http://www.bundestag.de/>
6. Офіційний сайт Сенату США. URL: <http://www.senate.gov/>
7. Офіційний веб-сайт Палати Представників США. URL: <http://www.house.gov/>
8. Офіційний веб-сайт Президента США. URL: <http://www.whitehouse.gov/>
9. Офіційний веб-сайт Парламенту Республіки Франція . URL: <http://www.parlement.fr/index.html>
10. Американська бібліотека НаУКМА. URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/amer>